ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลย

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลย เพื่อเป็นการปฏิบัติอย่างเหมาะสมแก่พยานและเพื่อประโยชน์ในการค้นหาความจริงแห่งคดี ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหากเป็นที่เกรงว่าพยานไม่อาจที่จะเบิกความได้หรือไม่กล้าที่จะเบิกความตามความเป็นจริง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ วรรคสาม และวรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในการสืบพยาน ถ้าศาลเห็นสมควร หรือพยานหรือคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอโดยมีเหตุผลอันสมควรซึ่งเมื่อพิเคราะห์ถึงเพศ อายุ ฐานะ สุขภาพ อนามัย ภาวะแห่งจิตของพยาน หรือความเกรงกลัวที่พยานมีต่อจำเลยแล้วเป็นที่เกรงว่าพยานไม่อาจเบิกความได้ หรือไม่กล้าเบิกความตามความเป็นจริง ศาลจะดำเนินการโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลยก็ได้

การใช้ดุลพินิจของศาลตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่กระทบถึงสิทธิของจำเลยในการพิจารณาคดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในการต่อสู้คดีและในการถามพยาน

ให้ศาลจดแจ้งข้อความที่เป็นเหตุให้มีการสืบพยานโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลยไว้ในรายงานกระบวนพิจารณา

ข้อ ๔ ในวันสืบพยาน ให้องค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความรวมทั้งทนายความทำการสืบพยานภายในห้องพิจารณาของศาลโดยมีการถ่ายทอดภาพและเสียงผ่านโทรทัศน์วงจรปิด สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่นระหว่างห้องพิจารณาคดีกับสถานที่ที่จัดให้พยานเบิกความอย่างเหมาะสมภายในบริเวณศาลในเวลาเดียวกันตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการสืบพยาน

ในกรณีที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจของพยานอย่างรุนแรง ศาลจะให้ถามพยานผ่านนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลอื่นที่พยานไว้วางใจด้วยก็ได้ โดยมิให้พยานได้ยินคำถามของคู่ความฝ่ายจำเลย และห้ามใช้คำถามซ้ำซ้อนหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ข้อ ๕ ศาลพึงระมัดระวังไม่ให้พยานเผชิญหน้ากับจำเลยทั้งก่อน ในระหว่าง และหลังจากที่พยานเบิกความแล้ว โดยศาลอาจกำหนดทางเดินหรือเวลานัดที่จะให้พยานและจำเลยมาหรือกลับออกไปจากศาลในทางเดินหรือเวลาที่แตกต่างกัน

ศาลควรจัดให้มีที่พักสำหรับพยานในระหว่างรอเข้าเบิกความ รวมทั้งภายหลังเข้าเบิกความแล้ว

ข้อ ๖ ให้สำนักงานศาลยุติธรรมจัดสรรงบประมาณแก่ศาลชั้นต้นให้เพียงพอต่อการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖
ไพโรจน์ วายุภาพ
ประธานศาลฎีกา